

הא תברא רבי עקיבא לגזיזיה – For ר"ע broke the strength of his fist

OVERVIEW

The גמרא asked that since ר"ה is following the view of ר"ע, why does he not mention two types of שור, which are שור דאזיק שור where he pays a ח"נ, and שור who pays a נ"ש even if he is a תם, according to ר"ע. The גמרא answered that מגופו (not שחבל באדם, since ר"ע maintains that a תם pays only מגופו). It is not clear how this resolves the initial question, which is that why not mention the difference between a תם שחבל באדם who pays a נ"ש as opposed to a ח"נ who pays only a ח"נ. Our תוספות mentions two explanations and rejects them, and subsequently offers his explanation.

אין לפרש דחזר בו מדקתני שמשלם מגופו¹ -

We cannot explain that the meaning of 'תבריה ר"ע לגזיזיה' is **that ר"ע recanted his original view** that a תם שחבל באדם pays a נ"ש, **since ר"ע taught** in a ברייתא **that a תם pays only מגופו**; therefore since ר"ע maintains that he pays מגופו, that means that ר"ע recanted and admits that a תם שחבל באדם pays only a ח"נ; This, however, is not true -

דבפרק המניח (לקמן דף לג,א) **תני בהדיא רבי עקיבא אומר כמשפט הזה כתחתון ולא כעליון**³ -

For in שנגח it is clearly stated in a ברייתא that ר"ע says; regarding a תם שנגח, **like this rule**); referring to the rule in the **latter** פסוקים (of a מועד, who pays a נ"ש), **and not like the rule in the former** פסוקים (of a תם who pays a ח"נ). Nevertheless ר"ע continues -

יכול ישלם מן העלייה כולי –

I might assume that a תם שחבל באדם **should pay העלייה, etc.** (just as a מועד does), therefore the פסוק concludes לו יעשה, that even this תם (who pays a נ"ש, nevertheless he) pays only מגופו. It is evident from that ברייתא that even after ר"ע concedes that a תם שחבל באדם pays מגופו, he nevertheless maintains that it pays a נ"ש. The question remains why does not the ברייתא include שור דאזיק אדם (who pays a ח"נ) and תרי גווני שור, which are שור דאזיק שור, since their respective laws are different regarding a ח"נ and a נ"ש.

פרש"י cites and rejects it:

ולפירוש הקונטרס נמי קשה דפירש⁴ -

¹ There is no (other) case where the מגופו pays מזיק and pays a שלם נזק (except according to ר"ט by ר"ח). See גמרא יח,ב.

² If we were to assume that ר"ע חזר בו, there would be no question why ר"ה does not mention two types of שור, since ר"ע agrees that (even) a תם שחבל באדם pays only a ח"נ.

³ The פסוק of שנגח אדם which discusses the case of שנגח אדם is immediately preceded by the laws regarding a שור המועד (שם כט-ל) and the שור המועד is preceded by the laws regarding a ח"נ.

And it is also difficult according to the interpretation of רש"י, who explained that since the שור pays only מגופו it is possible that he will not pay a נ"ש (therefore שור דאזיק אדם would be similar to שור דאזיק שור) –

however rejects this approach; for -

אף על גב דזימנין ליכא נזק שלם כגון שהשור אין שוה כדי היזקו -

Even though occasionally there will not be a נ"ש; if for instance the שור המזיק is not worth as much as he damaged -

מכל מקום ליתני תרי גווני שור כיון דלפעמים איכא נזק שלם -

Nevertheless, ר"ה should still list two types of שור, since occasionally there is sufficient value in the שור המזיק to pay a נ"ש!

answers:

ויש לומר דכיון דאין משלם אלא מגופו אי אפשר למיתני גבי אבות -

And one can say; that since the שור דאזיק אדם pays only מגופו, it is impossible to list him among the אבות -

דאמרינן לקמן כולם כאבות הן לשלם ממיטב:

For the states later regarding the אבות דר"ה that they are all considered as אבות in regards that they are required to pay damages from the choicest of their fields. However by שור תם שחבל באדם, since he pays מגופו, there is no obligation of מיטב.⁵ Therefore it cannot be listed among the אבות נזיקין of ר"ה.

SUMMARY

cannot be included in the אבות דר"ה; since it pays מגופו it is not similar to the other אבות who are required to pay from מיטב.

THINKING IT OVER

Why is paying מגופו not consistent with מיטב?⁶ If the מזיק wants to pay with קרקע, he should be required to pay from מיטב?⁷

⁴ The מהר"ם inserts the following citation from רש"י, which reads; ואשתכח דלא משלם נזק שלם אלא כמו שהשור שוה דאע"ג כו'.

⁵ See 'Thinking it over'.

⁶ See footnote # 5.

⁷ See the גמרא there. See נח"מ. and the ensuing משנה לג,א (שור שוה).